

Lapsilisät, äitiysavustukset ja elatustuki

Päivitetty viimeksi 11.1.2021

Sisällys

Sisällys.....	1
Taulukoiden luettelo	1
Lapsilisälait.....	1
Lapsilisän suuruus	1
Lapsilisän porrastus	2
Lapsilisän ikäraja ja ns. jatkettu lapsilisä.....	3
Alle 3-vuotiaan korotettu lapsilisä	3
Yksinhuoltajan korotettu lapsilisä	3
Indeksitarkistukset	4
Yhteenvetotaulukko	5
Äitiysavustus	7
Elatustuki	8

Taulukoiden luettelo

Lapsilisälait.....	1
Lapsilisän määrät vuodesta 1948 lähtien	5
Yhteenveto järjestelmämuutoksista (lapsilisät)	6
Äitiysavustuslait	7
Äitiysavustuksen suuruus vuodesta 1946 lähtien.....	8
Elatustukilait.....	8
Elatustuki vuodesta 1974 lähtien	10

Lapsilisälait

Ensimmäinen lapsilisälaki säädettiin vuonna 1948. Lainsäädäntö uudistettiin vuonna 1992.

Lapsilisälait

Laki	Säädösnumero	Voimassaolo
Lapsilisälaki	22.7.1948/541	1.10.1948–31.12.1992
Lapsilisälaki	21.8.1992/796	1.1.1993–

Lapsilisän suuruus

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
LLisaKS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, puoliso, lapsiaAlle_3_v, lapsia_3_15_v, lapsia_16_v	Lapsi1, Lapsi2, Lapsi3, Lapsi4, Lapsi5, Alle3v, YksiHuolt
LLisaVS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, puoliso, lapsiaAlle_3_v, lapsia_3_15_v, lapsia_16_v	

Ensimmäinen lapsilisälaki 22.7.1948/541 tuli voimaan 1.10.1948. Silloin lapsilisän suuruus oli 7 200 markkaa vuodessa, eli 600 markkaa kuukaudessa. Lapsilisät määriteltiin laissa vuositason lailla 6.1.1989/3 siirryttiin kuukausitason määrittelyyn. Lapsilisien euromäärät vahvistettiin lailla 14.6.2001/530.

SISU-malli

Lapsilisälakiin sisältyi alusta lähtien pykälä, joka antoi valtioneuvostolle mahdollisuuden nostaa lapsilisiä elinkustannusten noustessa. Tätä mahdollisuutta käytettiin usein aina 1970-luvulle asti. Myös uuteen lapsilisälakiin 21.8.1992/796 sisältyy vastaava säädös, joka on kumottu lailla (30.12.2015/1661):

21 §

Oikeus lapsilisän määrien korottamiseen

Elinkustannusten noustua valtioneuvostolla on oikeus korottaa 7 §:ssä mainittuja lapsilisän määriä enintään huh-
tikuusta 1962 alkaen laskettua elinkustannusten nousua vastaaviksi.

Lapsilisän porrastus

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
LLisaKS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, puoliso, lapsiaAlle_3_v, lapsia_3_15_v, lapsia_16_v	Lapsi1, Lapsi2, Lapsi3, Lapsi4, Lapsi5, Alle3v, YksHuolt
LLisaVS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, puoliso, lapsiaAlle_3_v, lapsia_3_15_v, lapsia_16_v	
LLisaK1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, puoliso, alle_3_v, b16v, jarj	Lapsi1, Lapsi2, Lapsi3, Lapsi4, Lapsi5, Alle3v, YksHuolt
LLisaV1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, puoliso, alle_3_v, b16v, jarj	

Lapsilisät olivat aluksi yhtä suuret kaikille lapsille. Kolmanteen lapseen asti yltävä porrastus säädettiin lailla 1.6.1962/337 1.4.1962 alkaen. Neljanteen lapseen porrastus ulotettiin lailla 4.1.1974/1 1.1.1974 lähtien. Por-
rastusta jatkettiin viidenteen lapseen lailla 18.3.1983/287 1.4.1983 lähtien. Laissa 14.6.2001/530 porrastus on
määritelty sisarokortuksena, joka voidaan maksaa yksin-, kaksin-, kolmin- tai nelinkertaisena:

7 §

Lapsilisän määrä

Jos 6 §:ssä tarkoitettulla henkilöllä on oikeus nostaa lapsilisää useammasta kuin yhdestä lapsesta, hänelle mak-
setaan lisäksi 20,50 euron suuruista sisaruskorotusta siten, että toisesta lapsilisään oikeuttavasta lapsesta maksetaan yksi
sisaruskorotus, kolmannelle kaksitoista ja neljännelle kolme sisaruskorotusta sekä viidennelle ja jokaisesta seura-
vasta lapsesta neljä sisaruskorotusta.

Lapsilisää korotettiin neljännestä ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 1.1.2020/1218:

Jos 6 §:ssä tarkoitettulla henkilöllä on oikeus nostaa lapsilisää useammasta kuin yhdestä lapsesta, lapsilisän määrä
on toisesta lapsesta 104,84 euroa, kolmannelle lapsesta 133,79 euroa, neljännelle lapsesta 163,24 euroa ja jokaisesta
seuraavasta lapsesta 182,69 euroa kalenterikuukaudessa.

SISU-malli

Lapsilisän ikäraja ja ns. jatkettu lapsilisä

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
LLisaKS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla	lapsia_16_v	Lapsi1
LLisaVS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona		
LLisaK1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla	b16v	Lapsi1
LLisaV1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona		

Lapsilisää alettiin vuonna 1948 maksaa siihen asti, kunnes lapsi täytti 16 vuotta. Lailla 20.12.1985/1055 otettiin 1.10.1986 alkaen käyttöön ns. jatkettu lapsilisä, jota maksettiin 16-vuotiaasta lapsista 17 vuoden iän saavuttamiseen asti. Jatkettu lapsilisä oli yhtä suuri kuin ensimmäisestä lapsesta maksettu lapsilisä ja se oli porrastuksen ulkopuolella. Lailla 17.12.1993/1234 ikäraja korotettiin kaikilla lapsilla 17 vuoteen ja ns. jatkettu lapsilisä poistettiin 1.1.1994 lähtien.

Alle 3-vuotiaan korotettu lapsilisä

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
LLisaKS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla	lapsiaAlle_3_v	Alle3v
LLisaVS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona		
LLisaK1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla	lapsiaAlle_3_v	Alle3v
LLisaV1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona		

Lailla 15.6.1973/497 otettiin käyttöön alle 3-vuotiaan lapsilisään maksettava korotus 1.7.1993 lähtien. Alle 3-vuotiaan korotus poistettiin lailla 17.12.1993/1234 1.1.1994 lähtien.

Yksinhuoltajan korotettu lapsilisä

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
LLisaKS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla	Puoliso	YksHuolt
LLisaVS	Lapsilisä eri-ikäisten lasten lukumäärän mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona		

SISU-malli

LLisaK1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla	Puoliso	YksHuolt
LLisaV1S	Lapsilisä yhdestä lapsesta järjestysluvun mukaan kuukausitasolla vuosikeskiarvona		

Lailla 17.12.1993/1234 otettiin käyttöön yksinhuoltajan korotettu lapsilisä 1.1.1994 lähtien. Korotus maksetaan jokaisesta lapsilisään oikeuttavasta lapsesta. Laissa 14.6.2001/530 tämä kohta on seuraavassa muodossa:

7 §

Lapsilisän määrä

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 33,60 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Yksinhuoltajan lapsilisää korotettiin 1.1.2020/1218:

7 §

Lapsilisän määrä

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 63,30 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Indeksitarkistukset

Lailla 17.12.2010/1144 lapsilisien indeksit sidottiin kansaneläkeindeksiin muuttamalla lain 21 § seuraavaksi 1.3.2011 lähtien:

21 §

Indeksisidonnaisuus

Lain 7 §:ssä mainittuja rahamääriä tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Lailla 30.11.2012/713 lapsilisien indeksitarkistuksista luovuttiin väliaikaisesti vuosina 2013–2015.

21 §

Indeksisidonnaisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kansaneläkeindeksistä annetun lain mukaista tarkistusta ei tehdä vuosina 2013–2015.

Lailla 30.12.2015/1661 indeksisidonnaisuus poistettiin:

SISU-malli

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan lapsilisälain (796/1992) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 1144/2010

Yhteenvetotaulukko

Oheiseen taulukkoon on koottu tiedot lapsilisän suuruudesta vuodesta 1948 lähtien.

Lapsilisän määrät vuodesta 1948 lähtien

Voimaantulo	1. lapsi	2.lapsi	3.lapsi	4.lapsi	5.lapsi	Alle 3- vuotiaan lisä	Yksin- huoltajan lisä	Säädös (* laki, # VNP)
	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	
1.10.1948	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	0	0	*22.7.1948/541
1.7.1950	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	0	0	*18.7.1950/386
1.1.1951	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	0	0	#16.2.1951/107
1.2.1951	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	0	0	*16.3.1951/156
1.10.1951	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	0	0	*26.10.1951/533
1.1.1961	14,00	14,00	14,00	14,00	14,00	0	0	#26.1.1961/59
1.4.1962	15,00	17,00	20,00	20,00	20,00	0	0	*1.6.1962/337
1.1.1964	15,50	17,83	21,00	21,00	21,00	0	0	#12.12.1963/563
1.10.1964	15,50	18,33	22,00	22,00	22,00	0	0	#30.9.1964/502
1.11.1966	16,50	19,50	23,50	23,50	23,50	0	0	#3.10.1966/496
1.1.1968	17,33	20,50	24,67	24,67	24,67	0	0	#14.12.1967/540
1.7.1970	19,00	22,67	27,00	27,00	27,00	0	0	#9.4.1970/269
1.1.1971	20,67	24,67	29,33	29,33	29,33	0	0	#7.1.1971/5
1.1.1972	22,33	26,67	31,67	31,67	31,67	0	0	#30.12.1971/1010
1.7.1973	22,33	26,67	31,67	31,67	31,67	11,67	0	*15.6.1973/497
1.1.1974	27,33	31,67	36,67	48,33	48,33	11,67	0	*4.1.1974/1
1.7.1974	35,00	40,67	47,33	60,33	60,33	11,67	0	*6.6.1974/447
1.10.1974	35,00	40,67	47,33	60,33	60,33	16,67	0	*11.10.1974/782
1.1.1975	38,67	44,67	52,00	66,33	66,33	22,50	0	*5.12.1974/895
1.7.1975	50,33	58,00	67,67	86,33	86,33	22,50	0	*23.6.1975/491
1.7.1976	55,33	63,67	74,33	95,00	95,00	22,50	0	*23.1.1976/54
1.1.1977	67,33	77,67	90,67	116,00	116,00	27,33	0	*29.12.1976/1103
1.10.1977	74,00	85,33	99,67	127,67	127,67	27,33	0	*28.10.1977/774
1.4.1978	77,33	85,33	104,33	133,33	133,33	27,33	0	*28.10.1977/774
1.4.1979	85,00	98,33	114,67	146,67	146,67	40,00	0	*1.12.1978/896
1.10.1979	93,67	108,33	126,33	161,33	161,33	44,00	0	*9.3.1979/279
1.10.1980	108,33	125,33	146,00	186,33	186,33	52,67	0	*28.12.1979/1061, *31.7.1980/591
1.7.1981	119,33	138,00	160,67	205,00	205,00	68,67	0	*23.1.1981/62
1.10.1982	136,00	157,33	183,33	233,67	233,67	78,33	0	*23.12.1981/1030
1.4.1983	156,33	181,00	219,33	285,33	343,67	90,00	0	*18.3.1983/287
1.10.1984	165,67	192,00	232,33	302,33	364,33	95,33	0	*20.1.1984/1987
1.10.1985	174,00	201,67	244,00	317,33	382,67	100,00	0	*11.1.1985/37
1.10.1986	181,00	209,67	253,67	330,00	398,00	104,00	0	*20.12.1985/1055
1.10.1987	186,33	216,00	279,00	363,00	437,67	107,00	0	*30.1.1987/72
1.10.1988	218,00	252,67	326,33	424,67	512,00	107,00	0	*23.12.1987/1107
1.10.1989	255,00	296,00	382,00	497,00	599,00	107,00	0	*6.1.1989/3
1.3.1990	255,00	296,00	382,00	497,00	679,00	107,00	0	*26.1.1990/85
1.10.1990	293,00	340,00	439,00	572,00	769,00	107,00	0	*26.1.1990/85
1.10.1991	366,00	413,00	512,00	645,00	842,00	107,00	0	*1.10.1991/369, *21.8.1992/796
1.1.1994	570,00	720,00	910,00	1030,00	1220,00	0	200	*17.12.1993/1234

SISU-malli

Voimaantulo	1. lapsi	2.lapsi	3.lapsi	4.lapsi	5.lapsi	Alle 3- vuotiaan lisä	Yksin- huoltajan lisä	Säädös (* laki, # VNP)
	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	mk/kk tai €/kk	
1.7.1995	535,00	657,00	779,00	901,00	1023,00	0	200	*30.6.1995/907
	€/kk	€/kk	€/kk	€/kk	€/kk	€/kk	€/kk	
1.1.2002	90,00	110,50	131,00	151,50	172,00	0	33,60	*14.6.2001/530
1.1.2004	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	0	36,60	*19.12.2003/1226
1.1.2008	100,00	110,50	131,00	151,50	172,00	0	46,60	*23.11.2007/1071
1.1.2009	100,00	110,50	141,00	161,50	182,00	0	46,60	*19.12.2008/980
1.3.2011	100,40	110,94	141,56	162,15	182,73	0	46,79	Indeksitarkistus
1.1.2012	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	0	48,55	Indeksitarkistus, lain pohjavuosi
1.1.2013	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	0	48,55	Indeksijäädytys 30.11.2012/713
1.1.2014	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	0	48,55	Indeksijäädytys
1.1.2015	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	0	48,55	Yksinhuoltajalisän indeksijäädytys, lapsilisän pienennys (12.12.2014/1111), lain pohjavuosi
1.1.2016	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	0	48,55	Indeksisidonnaisuus poistettiin
1.1.2017	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	0	48,55	Määrää laskettiin 0,91 % yksinhuoltajakorotus a lukuun ottamatta 9.12.2016/1086
1.1.2018	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	0	53,30	Yksinhuoltajakorotus seen tasokorotus 28.12.2017/1142
1.1.2020	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	0	63,3	Tasokorotus neljännestä ja jokaisesta seuraavasta lapsesta sekä tasokorotus yksinhuoltajakorotus een 4.12.2019/1218

Yhteenveto järjestelmämuutoksista (lapsilisät)

Voimaantulo	Muutos	Säädös
1.10.1948	Lapsilisäjärjestelmä voimaan, lapsilisä 16. vuoden ikään asti	22.7.1948/541
1.4.1962	Porrastus kolmanteen lapseen	1.6.1962/337
1.7.1973	Alle 3-vuotiaan korotettu lapsilisä käyttöön	15.6.1973/497
1.1.1974	Porrastus neljänteen lapseen	4.1.1974/1
1.4.1983	Porrastus viidenteen lapseen	18.3.1983/287
1.10.1986	Ns. jatkettu lapsilisä (samansuuruinen kuin ensimmäisestä lapsesta) 16 vaan ei 17 vuotta täyttäneille	20.12.1985/1055
1.1.1994	Lapsilisä 17 vuoden ikään asti; ns. jatkettu lapsilisä poistuu	17.12.1993/1234
1.1.1994	Alle 3-vuotiaan korotus poistuu	17.12.1993/1234
1.1.1994	Yksinhuoltajakorotus jokaisesta yksinhuoltajan lapsesta	17.12.1993/1234
1.3.2011	Indeksisuoja	17.12.2010/1144
1.1.2013	Lapsilisälain 21§ väliaikainen muuttaminen	30.11.2012/713

SISU-malli

Voimaantulo	Muutos	Säädös
1.1.2020	Tasokorotus neljänneestä ja jokaisesta seuraavasta lapsesta. Tasokorotus myös yksinhuoltajan lisään	4.12.2019/1218

Äitiysavustus

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
AitAvustKS	Äitiysavustus	mvuosi, mkuuk, minf, syntlapsia	AitAv
AitAvustVS	Äitiysavustus vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, syntlapsia	

Lapsen syntyessä maksettavasta äitiysavustuksesta on säädetty kolmessa laissa, jotka on lueteltu seuraavassa taulukossa.

Äitiysavustuslait

Lain nimi	Säädösnumero	Voimaantulo
Äitiysavustuslaki	1937/222	
Äitiysavustuslaki	13.6.1941/424	
Äitiysavustuslaki	28.5.1993/477	1.1.1994

Äitiysavustus oli aluksi tarveharkintainen eli äidin tulojen pienuuteen kytketty etuus. Tarveharkinnasta luovuttiin kokonaan 1.7.1949 lähtien. Äitiysavustuksen suuruudesta on alkuaikojä lukuun ottamatta säädetty valtioneuvoston päätöksellä tai asetuksella. Seuraavassa taulukossa on esitetty äitiysavustuksen suuruus vuodesta 1946 lähtien.

SISU-malli

Äitiysavustuksen suuruus vuodesta 1946 lähtien

Voimaantulo	Mk tai euro	VNP tai VNA
1.1.1946	20 mk	23.12.1945/1207
1.1.1948	30 mk	1947/1012
1.1.1949	45 mk	20.8.1948/633
1.3.1962	50 mk	22.2.1962/176
1.1.1971	60 mk	7.1.1971/6
1.1.1973	80 mk	8.2.1973/111
1.1.1974	100 mk	135/1974
1.1.1975	200 mk	19.2.1975/122
1.1.1976	230 mk	12.2.1976/163
1.1.1977	250 mk	17.2.1977/172
1.1.1978	275 mk	12.1.1978/28
1.1.1979	300 mk	1.1.1979/116
1.1.1980	325 mk	3.1.1980/12
1.1.1981	375 mk	15.1.1981/33
1.1.1983	440 mk	20.1.1983/97
1.1.1984	470 mk	24.1.1984/97
1.3.1985	500 mk	14.2.1985/188
1.3.1986	550 mk	13.2.1986/126
1.3.1987	580 mk	19.2.1987/201
1.2.1988	610 mk	13.1.1988/28
1.1.1989	640 mk	28.12.1989/1350
1.3.1990	670 mk	1.2.1990/109
1.3.1991	700 mk	14.2.1991/349
1.3.1992	720 mk	13.2.1992/125
1.3.1993	760 mk	18.2.1993/218, 30.12.1993/1584
1.3.2001	832,40 mk	31.1.2001/98
1.1.2002	140 €	31.1.2001/98
1.4.2018	170 €	28.12.2017/1155

Äitiysavustuksen suuruus on määritelty kutakin syntynyttä tai adoptioon otettua lasta kohden. Valtioneuvoston asetuksella 30.1.2003/67 tätä periaatetta muutettiin 1.3.2003 lähtien siten, että äitiysavustus suoritetaan lapsiluvun mukaan korotettuna, jos samanaikaisesti syntyy tai ottop lapseksi otetaan useampi lapsi. Toisesta lapsesta äitiysavustus suoritetaan kaksinkertaisena, kolmannelle kolminkertaisena jne.

Elatustuki

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
ElatTukiKS	Elatustuki kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, puoliso, lapsia	AlenElatTuki, ElatTuki
ElatTukiVS	Elatustuki kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, puoliso, lapsia	

Elatustuen maksamista ovat säädelleet seuraavassa taulukossa mainitut lait:

Elatustukilait

Lain nimi	Säädös	Voimaantulo
Laki elatusavun ennakosta ja elatustuesta	7.6.1963/281	
Laki lapsen elatuksen turvaamisesta	28.1.1977/122	1.3.1977
Elatusturvalaki	7.8.1998/671	1.1.1999

SISU-malli

Laki eräiden elatusapujen sitomisesta indeksiin	16.12.1966/1094	
Elatustukilaki	29.8.2008/580	1.4.2009
Laki eräiden elatusapujen sitomisesta indeksiin	29.8.2008/583	1.4.2009

Elatustukea maksetaan lähinnä silloin, kuin elatusvelvollinen ei ole maksanut lapsesta elatusapua. Elatustuen edellytyksistä säädetään nykyisin elatusturvalain 5 ja 6 §:ssä.

Elatustuen määrä määriteltiin ensimmäisen kerran laissa 20.6.1974/722, jolloin muutettiin vuoden 1963 lain nimikettä ja lisättiin siihen elatustukea koskeva momentti. Vuoden 1977 laissa määrättiin, että elatustuen määrää korotetaan tai alennetaan siten kuin eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (660/1966) määrätään. Indeksitarkistukset on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä tai asetuksella. Vuoden 1977 laissa määriteltiin alempi elatustuki niille huoltajille, jotka elävät avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa. Vuoden 1998 laissa elatustuelle määriteltiin yksi yhtenäinen taso.

Laissa eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin (16.12.1966/660) säädetään indeksikorotuksista seuraavaa:

2 §

Milloin elinkustannusindeksin lokakuun indeksiluvun on todettu nousseen vähintään viisi prosenttia viimeksi tapahtunutta elatusapujen korottamista vastanneesta indeksiluvusta, korotetaan elatusapuja seuraavan kalenterivuoden alusta, niin kuin siitä jäljempänä säädetään.

Korotuksen määrä on yhtä monta viittä prosenttia viimeksi tapahtuneen elatusapujen korottamisen perusteella saadusta elatusavun määrästä, kuin elinkustannusindeksin indeksiluku on 1 momentissa tarkoitetulla tavalla noussut täysiä viisiä prosentteja.

Uudessa laissa eräiden elatusapujen sitomisesta indeksiin (29.8.2008/583) säädetään:

2 §

Edellä 1 §:ssä mainittuja elatusapuja, korvauksia ja elatustukea korotetaan kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin (lokakuu 1951=100) nousua vastaavasti.

Vuotuinen muutos lasketaan 1 momentissa mainitun indeksin kuluvan vuoden lokakuun ja edellisen vuoden lokakuun pistelukujen mukaan.

Korotus tehdään myös sellaiseen elatusapuun, korvaukseen ja elatustukeen, jonka määrä on päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu edellisen korottamisajankohdan jälkeen.

Tähän lakiin sisältyy voimaantulosäännös, jonka perusteella vuoden 2010 alun indeksitarkistus määräytyy.

6 §

Tämän lain mukaiset elatusavut, korvaukset ja elatustuki tarkistetaan 1 päivänä tammikuuta 2010 siten, että elinkustannusindeksin (lokakuu 1951=100) lokakuun 2008 pistelukua verrataan lokakuun 2009 pisteluukuun. Jos elatusapujen, korvausten ja elatustuen edellisellä korottamiskerralla, joka on tehty eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin annetun lain mukaisesti, on jäänyt ottamatta huomioon elinkustannusten muutos, otetaan tämä muutos huomioon ensimmäistä tarkistusta tehtäessä.

Laissa 4.12.2019/1219 sekä korotettiin Elatustukea, että muutettiin indeksisidonnaisuuden perusvuotta 1.1.2020 lähtien:

9 §

Elatustuen täysi määrä yhdelle lapselle on kunkin elatusvelvollisen osalta 165,74 euroa kalenterikuukaudessa, jollei jäljempänä toisin säädetä.

39 §

Edellä 9 §:ssä säädetty täysimääräisen elatustuen määrä vastaa sitä elinkustannusindeksin (1951:10=100) indeksilukua, jonka mukaan vuoden 2019 tammikuussa maksettavina olleiden elatustukien suuruus on laskettu eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin annetun lain nojalla.

SISU-malli

Seuraavassa taulukossa on esitetty elatustuen kehitys vuodesta 1974 lähtien.

Elatustuki vuodesta 1974 lähtien

Voimaantulo	Elatustuki, mk tai €/kk	Elatustuki avioliitossa oleville, mk tai €/kk (1.1.2002 lähtien)	Laki, päätös tai asetus
1.7.1974	80		L 20.6.1974/522
1.1.1975	90		L 5.12.1974/896
1.1.1976	105		L 3.6.1976/471
1.3.1977	150	120	L 28.1.1977/122
1.1.1978	170	140	L 2.12.1977/863, STMP 25.11.1977/839
1.1.1979	195	160	STMP 27.11.1978/890
1.1.1980	215	176	STMP 22.11.1979/837
1.1.1981	240	201	L 19.12.1980/836, STMP 24.11.1980/764
1.1.1982	301	251	STMP 19.11.1981/778
1.1.1983	317	264	STMP 23.11.1982/847
1.1.1984	349	291	STMP 18.11.1983/869
1.1.1985	384	321	STMP 20.11.1984/802
1.1.1986	404	338	STMP 20.11.1985/889
1.1.1988	454	368	L 4.12.1987/919, STMP 25.11.1987/877
1.1.1989	499	405	STMP 24.11.1988/995
1.1.1990	549	446	STMP 22.11.1989/1025
1.1.1991	577	469	STMP 22.11.1990/1005
1.1.1993	606	493	STMP 25.11.1991/1071
1.1.1995	637	518	STMP 23.11.1994/1010
1.1.1999	637		L 7.8.1998/671
1.1.2000	669		STMP 24.11.1999/1070
1.1.2002	118,15		L 14.6.2001/533, STMA 28.11.2001/1094
1.1.2007	129,91		L 3.11.2006/949, STMA 29.11.2006/1978
1.1.2009	136,41		STMA 26.11.2008/746
1.1.2010	139,54		Indeksitarkistus
1.1.2011	142,86		Indeksitarkistus
1.1.2012	147,96		Indeksitarkistus
1.1.2013	151,85		Indeksitarkistus
1.1.2014	153,63		Indeksitarkistus
1.1.2015	155,17		Indeksitarkistus
1.1.2016	154,77		Indeksitarkistus
1.1.2017	155,50		Indeksitarkistus
1.1.2018	156,39		Indeksitarkistus
1.1.2019	158,74		Indeksitarkistus
1.1.2020	167,01		L 4.12.2020 2019/1219
1.1.2021	167,35		Indeksitarkistus